

NILBSU Ż-ŻARBUN ...

Kemm inhobbu nitkellmu fuq l-ohrajn hux?
Imbagħad saħansitra niġġudikawhom.
Malajr naqgħu il-kundanna fuq dak jew fuq dik!
Imma qabel ma niġġudikaw lill-persuna li tiġi f'islienna,
jeħtieġ li l-ewwelnett nilbsu ż-żarbun tagħha ...

Irridu nimxu fil-moġhdija tal-hajja li mxiet hi,
naraw iċ-ċirkustanzi tal-hajja li sabet ruhha fihom ...
Imbagħad FORSI nistgħu nikkumentaw
imma MINGHAJR ma niġġudikaw lill-persuna.
B'umiltà rridu naraw ftit x'konna nagħmlu ahna
kieku konna fiż-żarbun ta' dik il-persuna,
u mhux naqbzū fuq konklużjonijiet bl-addoċċ,
jew aghar, fuq ġudizzji li mhux suppost nagħmlu.

**Naħsbu ftit
qabel ma naqbdū nitkellmu
jew nikkundannaw ...**

Twieldu mill-ġdid bil-Maġħmudija

Tommy Abdilla
Nick Bugeja
Ace Briffa Ciancio

Ingħaqdu fiż-Żwieġ

Owen Piscopo u Lara Zammit

Daħlu fil-Hajja ta' Dejjem

Francis Zammit

**Nitolbu
għalihom!**

PARROĊĊA TA' ĦAL SAFI KONVERŻJONI TA' SAN PAWL

Tel: 21 649 223

Messaġġ tal-Kappillan

KUNU QADDISIN GĦAX QADDIS JIEN - 1 Pietru 1, 15-16 -

Fil-qalba tas-Sinodu tal-Isqfijiet dwar iż-Żgħażaġh, il-Fidi u d-Dixxerniment Vokazzjonali li gie ċelebrat fil-Vatikan tul Ottubru, il-Papa Franġisku, nhar il-Ħadd 14 ta' Ottubru 2018, iddikjara 7 qaddisin ġodda fil-Knisja Kattolika fosthom żgħażuġh, kappillan, u xi sorijiet, u tnejn li tassew jispikkaw: l-Arċisqof Oscar Romero u l-Papa Pawlu VI. Bix-xieraq għalhekk li fix-xahar ta' Novembru, li jibda bis-solennità tal-Qaddisin kollha, insiru nafu aktar u nirriflettu dwar dawn iż-żewġ qaddisin.

L-Arċisqof Oscar Romero

Oscar Romero tweled f'familja kbira nhar il-15 ta' Awissu, 1917 f'El Salvador. Ta' 12-il sena, il-ġenituri tiegħu ma setgħux aktar jibgħatuh l-iskola u għalhekk, intbagħat jahdem ma' mastrudaxxa. Ghalkemm malajr wera li kien maqtuġh għal din is-sengħa, Oscar beda jagħraf is-sejha li jsir qassis u kien determinat li jidhol is-seminarju. Gie ordnat saċerdot fl-1942, u pratikkament mill-ewwel irnexxielu jikkonvinċi 5 stazzjonijiet tar-radju biex ixandru l-omelji tiegħu lill-bdiewa li kienu jaħsbu li ma kinux milqugħa fil-knejjes. Fl-1970, sar Isqof Awżiljarju ta' San Salvador u matul l-4 snin li dam hekk, Romero kien ikompli hafna mat-tradizzjoni u kien iżomm mal-gerarkija li kienet tippromwovi l-konformità.

Ma kienx iħossu komdu fl-azzjoni soċjali li kienet tisfida lill-mexxejja politiċi. Izda hekk kif intaġħzel bhala l-Isqof ta' Santiago de Maria u tul is-sentejn li dam hemm huwa nduna li t-tfal kienu qed imutu għax il-ġenituri tagħhom ma kellhomx flus biex iħallsulhom mediċina. Beda juża l-fondi tad-djoċesi u l-flus personali tiegħu biex jgħin lill-foqra, imma kien jaf li l-karità biss ma kinitx biżżejjed. Fid-djarju tiegħu kiteb li l-poplu li kien fqir ma kellux biss jirċievi l-flus mill-gvern jew mill-knisja, imma kellu jagħmel hiltu biex jibdel il-kundizzjonijiet ta' ħajtu għall-futur.

Fl-1977, Romero sar Arċisqof ta' San Salvador, il-belt kapitali. Is-sitwazzjoni tal-pajjiż bdiet sejra għall-agħar u għalhekk ma setax jibqa' aktar sieket. Is-suldati kienu qed joqtlu lill-poplu, b'mod speċjali għalliema, sorijiet u qassisin, fosthom il-ħabib kbir tiegħu, il-Ġizwita Rutilio Grande. Eluf ta' nies bdew jinhatfu. Romero talab lill-president ta' El Salvador biex jagħmel investigazzjonijiet serji fuq dan il-qtil, izda dan ma tax kas. B'hekk Romero għażel li jsir il-lehen ta' min ma kellux vuċi. Beda juri lid-dinja il-qagħda li kienu jinsabu fiha n-nies ta' pajjiżu: fl-1979, kienu bdew jinqatlu 3,000 persuna f'xahar.

Oscar Romero ma kien għad fadallu xejn x'jagħtihom għajr il-fidi u t-tama li ma kinux qed ibatu u jmutu għalxejn. Fit-23 ta' Marzu tal-1980, wara li rraporta l-imwiet u n-nies li kienu għebu l-gimgha ta' qabel, Romero beda jkellew lis-suldati u lill-pulizija: *'Nitlobkom, nitkarrbikom, nordnalkom ... fisem Alla, waqqfu din ir-ripressjoni!'* L-għada filgħaxija, waqt li kien qed iqaddes fil-kappella tal-isptar tal-Providenza Divina, l-Arcisqof Romero safa maqta b'tir. Ftit hin biss qabel qatluh, Romero kien għadu kif tena: *'Dawk li jagħtu lilhom infushom għas-servizz tal-fotra permezz tal-imhabba ta' Kristu għad jgħixu bhall-habba tal-qamh li tmut ... Il-ħsad iseħh għax il-habba tal-qamh tmut.'* Bhal hafna mexxejja ohra li ggiieldu għall-gustizzja, Romero miet martri imma lehn ma ssikkix għax sar is-simbolu tat-tama fpajjiz li garrab il-faqar, l-ingustizzja u l-vjolenza.

Il-Papa Pawlu VI

Giovanni Battista Montini twieled fl-1897 fil-provincja Taljana ta' Brescia, u kien tifel pjuttost marradi tant li kellu jfalli hafna skola. Biss gie ordnat sacerdot fl-1920 u beda jservi fid-diplomazija. Matul it-Tieni Gwerra Dinjija, il-Papa Piju XII, li mieghu hadem mill-qrib hafna, talbu johloq ufficēju ta' informazzjoni dwar ir-rifugjati u l-prigunieri tal-gwerra. Il-gvern ta' Mussolini kien jara l-azzjonijiet tieghu bhala ndhil u kien jikkritikah hafna. Fl-1954, huwa nhatar Arcisqof ta' Milan u fl-ewwel xhur tal-hidma tieghu, sar jaf mill-qrib il-unions tal-haddiema u kien spiss jistaqsi dwar il-kundizzjonijiet tax-xoghol.

Il-Papa Gwanni XXIII hatru bhala Kardinal u wara mewtu gie elett bhala Papa, u ha l-isem ta' Papa Pawlu VI. Parti kbira mill-hidma tieghu kienet tikkonsisti f'li jerga' jlaqqa' l-Koncilju Vatikani II u jara li d-dokumenti kollha tal-Koncilju jixterru u li r-riformi jitwettqu.

Pawlu VI kien l-ewwel Papa li siefer u zar l-Art Imqaddsa, il-Kolumbja, l-Awstralja, l-Uganda u New York, fejn saħansitra ndirizza lill-Ġnus Magħquda fl-1965. Tul il-papat tieghu wettaq riformi kbar fil-Knisja u waqt it-taqlib politiku u soċjali li kienet għaddejja minnu d-dinja, huwa ha hsieb iżomm bla mittiefsa l-qofol tal-fidi Nisranija. Hu tejjeb ir-relazzjonijiet ekumeniċi tal-Knisja Kattolika Rumana mal-Protestanti u l-Ortodossi, u permezz tal-enċiklika *Humanae Vitae* li kiteb fl-1968 dwar il-hajja tal-bniedem huwa wera l-pożizzjoni tal-Knisja kontra t-tneissil artifiċjali fil-waqt li jpoġġi l-argumenti tieghu fil-kuntest tat-tagħlim Kattoliku dwar is-sbuhija u l-iskop tal-hajja miżżewġa u l-prokrezzjoni. Miet b'attakk tal-qalb f'Castel Gandolfo nhar is-6 ta' Awwissu 1978.

Il-mirakli li wasslu kemm għall-beatifikazzjoni, kif ukoll għall-kanonizzazzjoni tieghu, kienu t-tnejn marbuta mat-twelid ta' trabi fil-ġuf li kienu qed jipperikolaw il-hajja tal-ommijiet.

Alla jsejhlina għall-Qdusija

San Oscar Romero – Arcisqof, u San Pawlu VI – Papa, huma 2 mill-hafna nsara ta' diversi zminijiet li mhux biss tghammdu bl-ilma u tghallmu xi ftit dutrina, imma li hallew l-Ispirtu t'Alla jimmotivahom u jqanqalhom halli b'hajjithom ikunu xhieda qaddisa ta' Kristu, u għalhekk tal-Imhabba li Alla għandu għad-dinja. Fl-eżortazzjoni appostolika *Evangelii nuntiandi* (1975), il-Papa Pawlu VI jikteb: *"il-bniedem modern jisma' iżjed bil-qalb lix-xhieda milli lill-għalliema, u jekk jisma' lill-għalliema, dan jagħmlu għaliex huma xhieda"* (par. 40). Jalla ahna wkoll inkunu nies li jagħtu xhieda għal dak li jemmu fih, mhux biss bil-kliem, imma iktar u iktar, bil-fatti.

Il-Ħamis 1 ta' Novembru	Solennità tal-Qaddisin kollha <i>Inqaddsu dan il-jum bis-sehem tagħna fil-quddies.</i> Il-Quddies ikun: Filgħodu - 7:30am, Filgħaxija - 6:30pm.
Il-Ġimgha 2 ta' Novembru	L-Ghid tal-Imwiet - L-Ewwel Ġimgha tax-xahar <i>Niftakru u nitolbu għal hutna l-mejtin.</i> Il-Quddies ikun: Fis-7:00am u fit-7:45am. Wara jsir it-Tqarbin tal-Morda fi djarhom Fis-6:30pm - Quddies li fiha niftakru b'mod partikulari f'hutna li mietu matul din is-sena. Fis-7:00pm - Adorazzjoni
Il-Ħadd 4 ta' Novembru	Fl-4:00pm - Quddies u Tberik taċ-Ċimiterju. <i>Ma jkollniex il-quddies tal-5.30pm</i>
It-Tnejn 5 ta' Novembru	Għoti tal-Ministeru tal-Akkolitat Fis-7:00pm - Quddies fis-Seminarju tal-Virtù li fiha s-Seminarista mill-Parroċċa tagħna, Tony Pace, flimkien ma' 4 seminaristi ohra, ser jirċievi dan il-Ministeru.
It-Tlieta 6 ta' Novembru	Fis-6:30pm - Quddies b'suffraġju tal-Kappillani u s-Sacerdoti mejtin.
L-Erbgħa 7 ta' Novembru	Fis-6:30pm - Quddies b'suffraġju tal-Fratelli mejtin tar-Rużarju u tas-Sagrament.
Il-Ħamis 15 ta' Novembru	Fis-7:15pm - Assemblea Parrokkjali fil-Knisja Parrokkjali.
It-Tlieta 20 ta' Novembru	Fis-7:15pm - Laqgħa tal-Kunsill Pastorali Parrokkjali fl-Ufficēju Parrokkjali.
Il-Ħadd 25 ta' Novembru	Solennità ta' Kristu Sultan

QUDDIESA GHAT-TFAL

Kull nhar ta' Hadd @ 9:00am
fil-Knisja ta' San Pawl - Hal Safi

